Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Vitae Christi pars prima - Cod. Aug. perg. 22

[Reichenau ?], [15. Jh.]

Capitulum LXXX

urn:nbn:de:bsz:31-41594

Visual Library

mitti. Da et mihi Deus meus ut non sim decorsum inclinatus per culpam, sed sursum respiciam per iustitiam, nec amentis vanitudine curvatus terrena et transitoria cogitem et diligam, sed ad celestia contemplanda mentis oculos erigam et eterne felicitatis divitias requiram. O Domine unde me per pietatem. Voca me per interna inspirationem; sana per peccati remissionem; tange per satisfactionis dolorem; erige ad superna per amoris fervorem. Amen.

De ydropico curato et exhortatione ad humilitatem et invitationem.

Deinde ibat Ihesus per civitates et castella docens et diffinite predicans, non personas accipiens. Et factum est ut intraret domum cuiusdam principis phariseorum sabbato manducare panem necessitatis, non delicias, non fercula voluptatis. Hore enim panis vite nomine exclusus superfluus designatur. Panis quippe erat gratia non recreatoris onerosus. Supponendum est quod invitatus ab eo fuerat, quia Dominus non venit ad convivium phariseorum nisi rogatus, quia invitabat eum non ex devotione, sed malicia. Ad publicanorum autem convivium accessit et non rogatus. Pharisei enim se iustos et sanos reputabant, nec medicum egere; sed publicani se peccatores et infirmos confitebantur et medico indigere; ideoque istos ut illuminet poterat, illos autem rogatus, ut se humiliter exspectant. Et ipsi observabant eum insidiando, ut vel in verbis aliquid audiret vel in factis aliquid videret unde eum reprehendere et accusare potuissent. Magna malicia eorum, qui eum pascebant et sibi insidias parabant; cum eo comedebant et ipsum mordere volebant. Et ecce homo quidam ydropicus erat ante illum sperans de infirmitate remedium. Et respondens Ihesus non ad verba, quia sibi questio non proponebatur, sed ad cogitationes phariseorum et legisperitorum, qui cogitabant curationem in sabbato esse illicitam, in quo Dei sapientiam se habere monstrabat, quia corda hominum intellexit, dixit ad eos: Si licet sabbato curare. Hic interrogat ut ex dictis propriis eos confutet. At illi tacuerunt. Ubi Beda: Quod merito interrogati tacent, quia contra se dictum quodcumque dixerint videt. Nam si licet sabbato curare, quare salvatorem an curet observant? Si non licet, quare ipsi sabbato pecora curant? Tacebat quia nesciebat quid dicere debuisset. Iste ydropicus non petebat sanitatem, quia infirmitatis pudore loquebatur; vel propter iudeorum presentiam non audebat in sabbato petere curationem. At ipse vero apprehensum eum sanavit tangendo ac dimisit liberum sine precio, quia per impositionem manus ipsum curavit, sicut pro ea manum retorquet. Tetigit eum non carnem non corporaliter sed humiliter, et ut divinitate ostenderet in carne eum sanavit. Ubi Crisostomus: Neglectis quoque iudeorum insidiis liberat a morbo ydropicum, qui metu phariseorum remedia non postulabat propter sabbatum, sed solum astabat ut ex aspectu inspectus eius sanaretur eum; quod Dominus agnoscens non postulabat ab eo si vellet sanus fieri, sed protinus eum salvavit. Et respondens cogitationibus eorum quibus murmurando cogitabant factum illud esse illicitum, ostendit illud esse licitum per exemplum animalis bruti, cuius periculo licitum erat et secundum ipsos succurrere in sabbato. Si enim licet tunc subvenire pecori, quod est opus cupiditatis, multo magis licet subvenire homini, propter quem omnia facta sunt animalia bruta, et qui factus est ad ymaginem Dei, quod est opus caritatis. Unde Beda: Competenter quo exemplo solvit questionem, ut ostendat eos violare sabbatum in opere cupiditatis, qui eum violare arguunt in opere caritatis. Hiis phariseis similes sunt hodie multi prelati qui plus solliciti sunt pro salute bestiarum quam hominum eis commissorum. Si pecus vel defectum bestia, statim remedia querunt; si frater vel subditus periclitatur, curant; et in melius habent de parvis magna curam, de magnis parvam vel nullam. Curam autem erat quod de curationibus eum in sabbato arguebat. Sunt enim in tradicionibus suis determinata genera operum invenientes septuaginta a quibus est vacandum in sabbato, inter que non est curatio, maxime que solo fit verbo, sicut Dominus sepe legitur curasse. Sepe Dominus in sabbato docebat et curabat, sive ut plures qui ad sabbatum quiescebant sufficeret, sive ut in sabbato celestis quietis omnis infirmitates curandas esse ostenderet, sive ut in medium a cetere complemento propter salutem animarum nos subtrahendos esse doceret; et ideo ad manducandum sabbato cum ipso principe intravit, non propter cibum sed propter animarum lucrum, ubi et ydropicum istum in corpore et mente curavit. Et non poterant ad hec respondere illi, tacentes victi et confusi racione evidenti. Mystice princeps iste fuit Moyses, domus eius synagoga, hanc intravit Christus cum venit in mundum manducare panem et delectari in penitentia iudeorum. Unde in Apocalipsi: Si quis audierit vocem meam, scilicet in predicatione, et aperuerit mihi, scilicet cogitatione, intrabo ad eum, scilicet intus compassione, et cenabo cum eo et ipse mecum, scilicet delectando, scilicet in operum satisfactione. Iste vero et pro similitudine

mi accepi de plato et cetera domo eius qua tunc intrauit et
cotidie intrat xpistus. ¶ Et non competentes ydropici sunt
vii per que septem capitalia vicia designantur. et ideo iste ydro-
picus quelibet parte sexte prohibet. ¶ Sic enim ydropicus
corpus tumore / sic superbus cordis inflacionem. ¶ Secundo hic spiritu
compressione / sic inuidus bona comprimit ne publicentur et ne
veniat ad lucem. ¶ Tercio sitis ardore / sic auarus quanto plus
de diuiciis bibit / tanto plus sitit. ¶ Quarto humoris indigestio-
ne / sic iracundus per iram diminuit dies suos. ¶ Quinto pe-
dum pigricia / sic accidiosus pigriciam affectionum et cogita-
cionum ad bonum operandum. ¶ Sexto genitalium inflacionem / sic lu-
xuriosus cordis tumefactione. ¶ Septimo oris fetorem /
sic gulosus oris corrupcionem. ¶ Specialiter autem ydropisis
auariciam designat. quia ydropicus quanto magis habet humo-
re incordiatus / tanto plus bibit / tanto amplius sitit. sic
auarus quanto est copiosior diuiciis / quibus non bene vtitur et quo
plus diuicias adeptus fuit. tanto ardencius eas concupiscit.
quia ut iuuenalis dicit. crescit amor nummi quantum pecu-
nia crescit. ¶ Feroxissima pestis cupiditatis que eos quos
capit egenos efficit solus diuiciarum fine ingredi non inuenit
sed magis quos fuit locupletatam mendicat. ¶ Et iste a-
uarus sitit antequam christum cum quando ad deum parum acquisitendi
spensare ad honorem diuinum / et sic recepit sanitatem.
quia de cupiditate mutatur in liberalitatem. et ideo cum phi-
seos ydropicum curat / et mox eos per eos animalis bru-
ti sic curat / ut eosdem in auaricie comprimeret. ¶ Comparatur et
ydropicus spiritualis ei qui fluxu carnalium voluptatum ex-
uberans aggrauatur. Hec enim sunt due filie sanguisuge que
semper dicunt affer affer. scilicet carnis voluptas et auaricie
cupiditas. ¶ Designat quoque ydropisis spiritualis superbia. quia sicut
in ydropico erat extensus corporis inflacio. sic in superbo est tumor
mentis elacio. et ideo coram superbis phariseis curat ydro-
picum corporaliter. ut hoc exemplo ipsi discant curari spiritualiter.
et per istius egritudinem corporis ostendit in illis egritudinem
mentis. quod enim iste in corpore hoc illi gestabant in mente.
¶ Dominus intendens quod in primos accubitus in prandiis honorabilio-
res sedes in conuiuiis sollempnibus eligerent hortatur eos ad
humilitatem proponens exemplum unius operis humilitatis faciendi
ubi loca superioris circumspecte apprecia ut ad similitudinem
fiant cetera. et docens humilitatem non solum apud deum sed
et apud homines esse laudabile. ¶ Non enim intendebat principaliter
docere quod hic ad literam. sed mystice aliud intendebat secundum
spiritualem intelligenciam. ¶ Nam quoniam inuitatos ad nupcias

ut non in primo sed in nouissimo recumbat loco. nisi dicat
sapiens. ¶ Quanto maior es tanto te humilia in omnibus.
¶ Et enim ait crisostomus. ¶ Nichil ita deo amicum est ut cum vltimis
se reputare. hoc enim philosophie vniuerse principium est. Sed autem
non tamen corporaliter sed et spiritualiter intelligi debet. ita ut non
cum iactancia et superbia cordis recumbat in nouissimo
loco. non ut iusti et humiles ab aliis videantur et velut
humiles recumbentes in corpore et in corde in peior
se in nouissimo loco esse. ¶ Unde crisostomus. ¶ Iubet nos dominus in
vltimo loco recumbere. non solum ut corpore in nouissimo loco
simus sed et animo ut nouissimos nos esse omnium iudicemus
¶ Tunc enim loco se humiliat qui corde se preferre ¶ Nuptie
quippe sunt quedam nupcie spirituales et quedam celestes. Spiritu-
ales sunt quas facit deus in presenti cum anima in thalamo
conscientie. ¶ Quinimo autem aut cum xpisto fit per fide et dilec-
cionem quam quisque vnit triplex bonum. scilicet fidei prolis sa-
cramenti. ¶ Bonum fidei est ne dyabolum adulte-
rum suscipiat. bonum prolis est ut sponsa xpisti probis operibus
se exerceat. bonum sacramenti est ut inter sponsum et sponsam
diuisio numquam fiat. ¶ Nupcie celestes sunt refectio
visionis diuine ubi erit plena sacietas. ¶ Nupcie
enim conueniunt omnia habundare. ¶ Vias autem veniendi ad
istas nupcias est humilitas quod notatur cum dicitur
recumbe in nouissimo loco. ¶ Et concludendo subiungit
racionem. ¶ Quia omnis qui se exaltat superbiendo humilia-
bitur vel hic vel in futuro. ¶ Non dicit qui exaltatur secundum
gregorium. non peius si elacio in mente est et quis se humiliat
voluntate / non qui humiliatur ex necessitate exaltabitur in
futuro / et quandoque in hoc mundo. hec sententia infallibi-
lis vera est in conspectu dei. et cuius iudicio superbi abicien-
tur humiles accepti. et eius in iudicio hominum aliquando se
econtra. ut superbi sint in gloria et humiles despecti. Et si
superbi exaltantur in hoc mundo / humiliabuntur in inferno
et si humiles abiciuntur in hoc mundo / exaltabuntur in celo.
¶ Unde cirillus. ¶ Hoc dicit secundum diuinum iudicium / non secundum
humanam consuetudinem / secundum quam plerosque concupiscentes
honorem consequuntur. alii uero se humiliantes inglorii re-
manent. ¶ Unde theophilus. ¶ Porro non finaliter
in omnibus hominibus est inueniendum qui se honoribus ingerentes
dum a quibusdam honorantur alii detrahunt eis et quandoque
ipsi honorantes / ubi non quam cum quidam superbi per predica-
cionem suam exaltantur audiunt in ecclesia legi hec verba
ewangelii. ¶ Omnis qui se exaltat humiliabitur et qui

se humiliat exaltabitur. hoc uerum esse non reputans
et qui ruba blasphemie prorupes. dixit quod si se humilias
set et non seipsum exaltasset ad statum illum non peruenisset
et statim in eodem loco cecidit et a diabolo suffocatus ex
spirauit. Heu quam multi hodie hoc dicunt corde uel
facto et si non verbo quia nunquam exaltari posset si ad hoc mul
tum se facerent. ¶ Per primum quod locum non solum intelligitur
hic honorabilior sessio in conuiuijs sollempnibus sed in qualibet
dignitas ecclesia seu priuata. Ad dignitates enim ullus ca
tholicus ad opus et ecclesie nupcias inuitatus se debet inge
rere sed alios meliores se preponere quantum in se est. alioquin
inuitator principalis scilicet deus a quo est omnis potestas dicta
et eum a sua dignitate saltem spirituali siue eterne
dampnacionis. aliquando in deiciat tales pena dampnacio
nis temporalis. Si autem humiliter et ex corde refugiens
sicut faciebat antiquitus patres ut gregorius et similes dignitatem
ex obediencia susceperit et ex caritate fraterna bene causa
fuit tandem celestem gloriam obtinebit. Causa omnis qui
se exaltat presumpcione se dignitatibus ingerendo humili
abitur ut predictum est. et qui se humiliat non fallaciter
et ficte sed veraciter et ex corde exaltabitur. quia secundum quod dicitur
prouerbiorum. Humilem spiritu suscipiet gloria. Vbi sciendum quod hu
militas mentis cui debetur exaltacionis gloria consistit in tribus.
Primo in ipse estimacionis annichilacione. et hec inducit con
temptum sui. ita ut homo nichil reputet seipsum et omne quod
habet recognoscat datorem esse deum. Sed eius habes inquit apostolus
quod non accepisti. Secundo consistit in dignitatum vilipensi
one et hec inducit honorem dei. et hec habet quando homo
in magnis virtutibus donis et honoribus constitutus inde non
extollitur sed totum illi infudit et integrum restituit a quo
omne bonum fluit. Tercio consistit in aliorum sibi prelacione.
et hec inducit proximi apparacione. Et eum in sua de po
tentem quod dicit apostolus. Honore inuicem preuenientes nisi
alios digniores nobis in virtutum meritis estimemus. Ho
norem illis quos se digniores estimant vix honorant sed potius
contempnunt. ¶ Et hec quod dictum est de dignitate et accu
pi de minorum presumpcione. Vnde beda. Presules quos ad
nupcias xpi et ecclesie inuitatus adierit membris
ecclesie presidem quietis. non se extollat quia sublimior
ceteris de meritis gloriando. habebit enim locum honoracio
rem cum illorum qui se in xpo secutum sunt agilitate preueniret.
Et cum rubore nouissimum locum tenens quando de alijs
meliora cognoscens quorum de sua de operacione celsum

senciebat humiliat. Cum recubit eas in nouissimo loco.
secundum illud. Quanto magnus es humilia te in omnibus. Venies
aut dominus qui humilem inuenit anima nomine bassius. Su
perius ascende proferet. Quicumque enim humiliauerit se sicut
paruulus. hic est maior in regno celorum. Pulchre autem dicitur. Tunc
erit tibi gloria. ne nunc querere incipias quod tibi seruatur in fine.
Potest et hoc in hac uita intelligi. quia cotidie dominus
suas nupcias intrat superbos despiciens et humilibus
sepe tanta sui spiritus dona prestat ut discumbencium ceto
eos admirando glorificet. Quia cum se dominus eleuat
humiliabitur a domino. Et qui se de beneficijs humiliat ex
altabitur ab eo. hec beda. ¶ Tunc quod inuitatus fuit a
domino per predicatores suos ad nupcias spirituales que
consistunt in coniunctione xpi et ecclesie ad quas nupcias in
uitati sunt omnes xpiani quorum quidam ceteros dignitate
precedunt. alij uero merito virtutum et excellit unus una
virtute et excellit alia. Alij uero excellunt scientie intelli
gencia. non discumbas in primo loco. aut merito tuorum
presumpcione. aut honorum mundanorum ambicione. aut
appetitu inanis glorie. Quare autem primus locus non
sit ambiendus probat ex tribus. Primo ex comparacione digni
oris. ne forte honoratior vel dignior maiori honore sit
inuitatus ab eo. et talem debes ei preponere. Dignior enim
maiori honore est virtuosior. et ideo quilibet quantumcumque
dignitate polleat sibi cauendum superiorem honorem ut at
tendat quia aliquis uiuere esse potest eo honoracior. Non
enim dignitati debetur excellencia honoris. sed quia ipsa atte
stat excellenciam virtutis. Secundo hoc idem probat ex indig
nacione. quia locus sublimis indigno non est stabilis
sed sepe inde eicitur. Vnde dicitur. et ueniens proprie efficit
qui te inuitauit et illum. dicat tibi. scilicet te humiliando et
alium preferendo. Da huic locum quem reputabas te
dignum. Hoc sepe euenit quia qui putabat se digniorem
honore eiectus a sua cogitacione et expellitur. Tercio hoc
idem probat ex confusione que sequitur. Vnde subditur. Et tunc
incipies cum rubore nouissimum locum tenere erubescens
scilicet quando quod de te maiora presumpsisti incipies humiliari
quia deiectus in animo tuo aut eiectus de tuo officio aut de
iectus post mortem in infernum. ¶ Deinde ostendit quid sit
obseruandum ei qui vult honorem acquirere. quia debet humi
lia de se sentire. Vnde dicit. Sed cum inuitatus fueris vade
non te excusa. et recumbe in nouissimo loco minore
te alijs reputando et te esse in omnibus in imo merito. et

ſi forte ſis excellencior dignitate vel origīs nobilitate
Et nō q̄ triplex diſtinguit̄ nouiſſim· ſtatuū gdnū
et locorū· Int̄ ſtatꝰ locus nouiſſimꝰ ē incipienciū
mediꝰ pficienciū ſupmꝰ pfcōr· Int̄ gdꝰ locꝰ no-
uiſſimꝰ ē ſbditor medꝰ platorꝰ minor ſupmus
maior· Inter loca nouiſſiꝰ ē infin medꝰ mūdi
ſupmꝰ celi· Recūbe ḡo aut ī pmo nouiſſio· ſ· iſta
tu incipienciū te reputādo p humilitate· aut ī nouiſſio
gdo· ſ· ī gradu ſbditor p dei timore· aut ī nouiſ
ſimo loco· ſ· ī infio p iugē meditacōe· Et adduc
cā· ppt̄ que nouiſſiꝰ locꝰ ē eligēdꝰ· Primū ē q̄
ex hoc ſeq̄t̄ gra cicie· ut cū venit mēſes viſitā
doſ vel mīa p morte diſcuciādo· qui te iuitauit
ad nupcias / dicat t̄ amice· ſ· ppt̄ tua humilitate Sedꝰ
ē conſecutꝰ loci digioris· aſcēde ſupiꝰ· ī ipria per
gram et ī futō p glām / q̄ te humiliaſti· ī q̄ ī aīcꝰ
Tercū ē honōis glia que ſequit̄ dignitate· tūc erit
ē glā honis corā ſil' diſcubētibꝰ ī eadē fide vel in
eadē btītudie ꝯſeſſātibꝰ / tū q̄ humilis / tū q̄ ī amicꝰ
pncipis / tū q̄ alto gdū ſublimatꝰ· Et nō q̄ dñs
nō intēdit hic docē q̄mō acqrere debeamꝰ hūanā
glāz / ſꝫ ex ū acqrēdi glām iſtā hūanā docꝫ nos acq
rere celeſtē glām· ita q̄ ſicut humilitas ē neccīa ei
q̄ cupit exaltari hore cciaſtico· ſic ē neccīa ei qui
cupit exaltari hore grē et glīe· Eſt differencia·
q̄ quicūqꝫ ſe humiliat vt exaltet̄ pmocōe eccaſtica
petat· ē ei falſa humilitas ī qua latet ī mūdi ſu
pbia· qui vō ſe humiliat ut exaltet̄ donis graē
et pmio glie / hīc rectā itencionē· q̄ ut dic̄ Aug· vera
ſupbia ē altitudes appetē· Vn aſſign̄ racōē dñs q̄re
ad om̄ pmiſſa· q̄ oīs ſiue clericus ſiue laycꝰ ſiue
religioſꝰ qui ſe exaltat· ſ· ſupbiēdo / humiliabit̄
ſponte vel neccīo / hīc vel in futō· et qui ſe humiliat
uoluntāie nō qui humiliat̄ q̄i ex neccītate exaltabit̄
vel hīc vel ī futō· et hoc aut ī officio / aut ī mitō / aut
ī pmio· Humiles dn̄ ſunt ab humo cui pſtrati ſunt
· eo q̄ melꝰ ī ſorꝰ ſe ū humū reputāt ī ſe gelida
dos oībꝫ exhibent· et ppt̄ hoc exaltari merēt̄· Vide
hō qui ſcīs ē de humo / humiliari debꝫ· et exaltari ū
debet ſibi / ū p humilitatis meritū et tal' humilitas duc̄
ad letabūdū gaudiū· Vn̄ b̄· Bernꝰ ī corde tuo
debes hīre / q̄ ſis pccōr viliſſimꝰ / ſi oī dono ī grā
dei īdignꝰ / nec ad hoc aliquo mō aptꝰ / ut dō oracōe

exaudiat· Humiliū ḡo debemꝰ fugē ſupbiāz
que nos deriſibiles et inimicos deo ī hoībꝫ efficit
et amplecti humilitate / que nos deſiderabiles
et amicos eiſdē facit· Vn̄ Criſoſ· Ne timeas ne ho-
re tuo deſtructo ſi humiliaueris teipm· Ita enī
magis extollit̄ glā tua· ita maior efficiēris· hec
regni ē ianua· Si volumꝰ magni apparere
nō ſimꝰ magni / ſi a oībꝫ deſiderabiliores· Quā
ei deriſibiles ſūt / ſi oībꝫ inimica et ab inimicos ſpi
ale captabiles ī inimici apud deū hꝫ in mōmē
omni ſūt· Sed at humilibꝫ ē delectabiliꝰ / ſaut bo
nus· cū humiles et deo ſint deſiderables· Quia
ab hoībꝫ ē glā / hꝫ magīe pocant et oms vel
prēs honorāt· ſic fres ſalutāt· ſic ppā mbū
amplexamē· hec Criſoſ· Et q̄ dñs inſtruxit
inuitatos ad humilitate· nunc inſtruit inuitātes
ad miīe pietate / ī ad paupū / ac debiliū vocā
q̄ dicōr ī diuitū inuitacōne / ut quiuia faciāt
nō ppt̄ homīn fauore ī vanitate / ſꝫ ppt̄ caritate
ī paupū neccītate· arguēs p hoc phariſeos
q̄ faciebāt cōuiuia / nō mōti pietate ſꝫ ingis
cupiditate / itendētes p hoc conſequi vel tēporalē
honore tēporalem· Vn̄ dñs ut p refectōe cor-
pali rependerꝫ ſpuales· ſ· documētū pietatis do-
cebat ei qui ſe inuitauit et p hoc ī alios aſſi
dētes qui erāt ī hoc in hoc culpabiles argu
bat· Cū facis prandiū aut cena· noli vocare ami
cos· i· ppt̄ amicicie ſolarem· neqꝫ fres tuos· i·
ppt̄ conſanguinitate· neqꝫ cognatos· i· ppt̄ affini
tate· neqꝫ vicinos· i· ppt̄ familiaritate· neqꝫ di
tes· i· ppt̄ aliqꝫ valitute conſeqndā· hec dñs
ao· ſ· diuites oībꝫ prodās videt̄ debē ſubiūn
ligi· et ita fres ī cognatos amicos ī vicinos pau
pes ſicut ī alios extrenos vocare poto vel ſaltē
et alijs paupibꝫ diſtribuā p deo· Et ſbdit cā
dicēs· Ne forte ipī reinuitēt te· hec ei ē conſuetud
carnaliū homīn· ſ· reinuitāe inuitātes ſe· et fiat
tibi retribucio ab hoīe / ū a deo ī pria / nō ī futō
Iſta nāqꝫ reinuitacio itelligꝫ cuiꝰqꝫ boni quali
tē conpēſacio· Vn̄ dic̄ abꝰ· q̄ hoſpitale reinui
tacionis eē affciis auaricie ē· Baed' tn̄ q̄ ſi re
cenē predā ad cōuiuia ppt̄ amiciciē mutuorū
tenēdā initem ē· ſi aut̄ ad laſciuiā vel adq̄

lam expendi ul ad inane glam poni e i iuitus
ſuſtinebit pena. Si at ad reiuitād ſrecept mer
cedem ſuā. ſi aut ad beniuolēcia ſeu libalitate
indifferens e ſet pt bn fieri 7 male put ad fine
ultiore ordinat qui pt ee bonꝰ ul malꝰ. In
hec initiatio pmitit. niſi de pmomo xpi qd
totu debz i uſus paupum expendi. ſic d' teſtamto
in qmiſſo ad faciend elcoſina no poſſu i ali
os uſus expende quodz. Sed cu facis qu
uu motꝰ pietate voca paupes cenſu/ q no
hnt de ſuo viued. et debiles conatu/ q pote
aam non hnt ad laborad. 7 claudos gſſu/ qui
ne nequnt ad mediaidu. et cecos uſu/ qui
no vident ad ad artificiu opand. et btus eis
ſ ipna btitudine ſpei/ et iſuto btitudie rei
qz iuitati no hnt retbue e. et ideo deu mig
obliuiſcetez hebis debitore. Pietas ei ad oia
valis e pmiſſioem hnis vite que nuc e/ et
fute. Ubi eſoꝰ. Non g' tbeni cu no iapim
recpeſacoem/ ſʒ cu recapim. Gra ſi recapi
mus no aplius recapiemꝰ illic/ ſʒ ſi nune re
tribuit ho. tuc t deus retbuet. Un ſequit. Ret
buet ei tibi. ſ. a dno i trine uſtoꝝ. Sed; bedi. ce
ſioms reſurgat ſinglare ti 7 qz ppa no i mito
vi uſtoꝝ d/ qui tea iuitadi ſut et ſe btos ee fu
turos no dubitat. Ubi gggoꝰ Nyſſenꝰ. Non g'
negligas iacetes qi nullo ſint digni. Cogita qd
ſint et paoſitate eoꝝ iuenies. Saluatoris idue
rut ymagine futuꝛo bonoꝝ hedes reg clauigeri
acuſatores 7 excuſatores ydonei/ no loquētes/ ſed
iſpecti a iudice. Ubi 7 eſoꝰ. Pecor g' eos ſurſu
i ſolario ſuſcape. Si no placz ſaltē deorſu ubi ſt
ſubiugalia et famuli. Xpm ſuſcapias fiat ſal
tem paup. editans. Ubi eſt elcoſina no audz
intre dyabolꝰ. Et ſi no ſecu gſedeas/ mitte eis
de meſa ſcula. Et itez. Sz dias q i inudꝰ eſt
paup 7 ſordidꝰ. Laua eu 7 fac tecu i meſa ſedere
Si ueſtes ſordidas ht/ mūdu idumētu exhibeas.
Xps acadit pcu et tu ſinuola loquēris. Id eſoꝰ
Moal' ſcu facas qmuu. i cu acadis ad oratio
ne ut refitiaris pane lacrimaꝝ 7 i beris vino
qpuctois. noli iuitare dites. i. noli orare tm p
dītis 7 ſanguieis tuis 7 p diuitab. i. pnſis qui

ſut diuites i uitiab. ſed p iimas et pauib q ve
paupes ſut. Un ſubdic. Sz voca paupes. i. aſſoaa
i tua oratone pauies. et ſubdiuidit i tu genera
pauꝛ dicens. debiles. i. peccātes ex ifirītate. clau
dos. i. peccātes ex malicia. ſ. qui hnt pede i elladis
ſanu ſz pede affuis ifirmu. et cecos. i. pcātes ex
ignorācia. Predicator 7 ubi diuiu fiat ſpuale qu
uu. ſʒ ſi facit hoc ppt honor ul lucri tpalis gſecu
cione/ non hebit a deo mercedem. Si uo facit ppt aiaꝝ
ſalute/ recapiet cu uſtis uita etna. Exeo aut q
dns hic ait/ retbuet tibi i trine uſtoꝝ/ quidā de ſil
diſcipulꝰ rudis 7 carnalis motus ubis xpi. cre
didit q ve futu eet ad vita abis corpalibꝰ indigere
et q xps pmitet eſcas corpales i regno celoꝝ. et
dixit ei. Btus e qui māducat pane i regno. Un
cirillꝰ. homo iſte aialis erat/ no diligēt xapiens
ea que xps pculerat/ putabat ei corpales ee re
muneraoes ſcoꝝ. Sz quida dicut/ q p pane iſte in
telligebat btaidine veru/ que gſiſt i uiſione 7 frui
cōne deitatis xpi pncipalr/ et huani ſcdario qui
vocat ſe pane vite. Un augꝰ. Vel qi i longinq iſte
ſuſpirabat 7 pais iſte. ſ. que deſiderabat/ an illum
diſcubeat. Pnus ei e pais reg dei/ ni q dicat ego
ſu viuus panis qui deſcendi de celo. Nolite pare fauces
ſz cor. hec augꝰ. Btus g qui hnc pane q i refectio
aiaꝝ e/ māducabit i regno dei. videdo. ſ. 7 fruedo
de quo di iexmaꝰ. Qui edut me adhuc eſuriet no
ppt famis tediam/ ſz ppt faſtidij abſencia. Un be
da. Pais qui manducat i reg dei/ no corpal intellige
dus e abus ſz ille nerꝰ/ qui ait. Ego ſu pais viuꝰ
qui de celo deſcedi. ſi qs manducauit ex hoc pane viuet
i etnu. Ide ſi qs mee icarnacois ſacmeto perfec
i corpatus mee diuine maieſtatis uiſione frui me
ruerit hic ppetua vite imorlis btiudie gaudebit
Dne ihu xpe mann. Ch beda. Oracio
mine tue me appbende et ptege/ ne pua
leat i me ydropiſis carnalis uoluptatis vel auaricie
aut ſupbie. et da m/ ut p vera cordis oris 7 operis
humilitate i nouiſſio loco recuba/ i maiorem me aliis
reputado. et p imam idigetes iuitare no obmita
eoꝝ neſſitatib pposſe ſuenedo. Largitor opulentiſ
ſime deus da m miſero pane celicu q tu ipſe es
manducare i regno dei. p quo pane e dō condiem

Inuitati ad cenam magnam
lxxxv ca

litum9 pquo tota die mortificam ut i tua vita
viuam9 Amen. De inuitatis ad cena magna
Et no nulli tremis Caplm lxxxv
ul' curiositati vel voluptatib3 mdi
hi9 dediti huc pane de q° dcm est
fidetenq qi odorado ptipiut dul-
cedine vo ei9 attige vaat gustado fastidiut. ideo
ad ondend' talia tepore celestib3 epulis no ee di
gnu subiugit dns pabola i qua ondit dine lar
gitatis affluecia. et arguit mltplice icdoz igti
tudine qui p certis gcrab3 fuit iuitati ad celeste
btitudine primo p pphas scdo p ipm xpm tercio
p aplos. et tn renuert venie p fidem. et ita vo
cati sut gentiles. Dicit g°. Homo quida. i. xps vere
ho vere deus qui di ho ratione nature huane.
quida ratione singularitatis psone respcu aliorum
fecit cena magna. i. ppuit fue glie 7 vite eterne
refectionem et celeste seu etna btitudie quia sctis
aiab3 ab etno ppuit dns que vocat cena eo q
e refectio ultima. q2 sicut cena pat declinante
die psquia nulla refectio sequit sic vita etna
dat post diem psentis vite ubi nichil aliud expetat
Que di cena magna imo sic maioia et ei9 imesitas
i cor hois no possit ascende. Et vocauit mltos q2
vult oms hoies saluos fieri 7 ctos. Vocauit dns
quosda p angelos qsda p ptres qsda p pphas qsda
p seipm qsdam p aplos quosda alios pdicatoz
ubis quosda ispiratoib3 itnis qsda miraclis qsda
bnficijs quosda flagellis 7 adusis. Et misit
suu suu. i. pdicatore euuglicu. et lic3 plues sint
isti serui psonaz statuu 7 btuu diusitate vnu
tn debent ee fidei 7 caritatis vnitate. hora cene
i. ultima etate 7 tpre gre. hora cene finis e scli
s. ultima etas. na et si i alijs etatib3 homines ad
cena iuitabant nullq tn ad cena recipiebat sed
oms ad lymbu descedebat. Dicere iuitatis ut ve
nirent. i. ad veniend' per bona opa se pparent.
q2 ia pata sut omia. Un aduetu xpi no du erat
xpi cena pata q2 nullq potuit igredi iuua etna.
s3 agno xpo imolato aptq e celestis regi aditq
et tuc missi sut apli ad quos an fuant pphe missi
Sicut ei xps missq fuit a prie ut iuitaret ad cena
ita ipe suos suos aplos misit. et mittit pdicatores

ut dicat nob. venite ad cena q2 pata sut oia. Co
stat aut illa cena i trib3 s. i bta visione diuinaz p
naz. i societate angeloz. et i psortio scoz. que oia
ut hic di sut pata. Et ceperut simul oms exu
sare. i. p mala opa se retrhe. q2 plus diligut
terrena 7 corpalia qa celestia 7 spualia. Oms s
excusant et si no ubo salte cogitu ul fco. Oms
dicit. i. p maiori pte. q2 pauci saluat respectu
Unde gg° s paucu venut. q2 mla q psile a
subicuit male viuedo ei9 puiuio pdiatc. Vi
ve nob. q2 scdm eude gg° ecce ho dues iuitat
paup occurre festinat. ad dei iuitatm queunq
et excusam9. Oms clemter oms iuitati q
venire nolut excusant. et sic etnu puiuiu q
deus no rogatus gtis offert nolentib3 e itludi
Excusatio ei ista e idisposio volutaria. q2 alij
cadut i supbia alij i auaricia alij i luxuriam
Ppm signat p villa empta videtes scdi p iugu
bou empta pbantes tcij p uxore ductos. Et
oms ista ad cena dei sut icepti. Un gsequet ex
cusaciu cause subdunt. ai di i Pm9 dixit vil
lam emi 7 nce habeo exire 7 vide illa. Ubi no
tat sibi amatores mdi i quib3 e ambicio dignit
et hmoi. i villa ei empta dnacio notat i stbu
q2 supbi volut alijs dnari. Et ali dixit iuga
bou emi qnqz 7 eo pbare illa. Ubi itelligutur
auari et cupidi. qnqz sensib3 7 trenis mnus
itenta. i quib3 e cupiditas trenoz mudanoz.
et p boues ei qui tra usant trena signe. Et
ali9 dixit. Uxorem duxi duxi et ido no possu
venie. Ubi notant carnales 7 luxuriosi delec
is carnis dediti i quib3 e amor voluptatum
carnaliu. Uxor ei ad voluptate carnis ptin
Dicit at scdm basiliu. no possu venie ei
itellaus huanq uiges ad huanas ilecebr
debilis e ad agend' diuina. Oms g° pd
sut idigni cena nuptiaz agni. Un sut s
ista. Villa boues uxor cena clausere vocat
Mudq cura caro celu clausere renat. Ista
vo tria vicia reduat oia a btitudine celesti e
cludecia. q2 ut ait iohs. Ome qd' e i mudo aut
e gcupia carnis aut gcupia oclo2 aut supbi
vite. Un aug9. Q qui ad cena dei venis u